

[PÄIVÄMÄÄRÄ]

KUNTIEN ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS 2017-2025

Kunnan nimi

**KUNNAN
LOGO**

Sisällys

1	Taustaa	2
1.1	Sitoumukset, yhteyshenkilöt ja linkittyminen johtamisjärjestelmään	2
1.2	Toimintasuunnitelman laatiminen ja toteutus	2
1.3	Energia- ja ilmastotoimien rahoitus	2
2	Energia- ja ilmastoasiat julkisissa hankinnoissa	2
3	Energia- ja ilmastoasiat kunnan eri toimialoilla	2
3.1	Rakennukset	2
3.2	Katu- ja ulkovalaistus	3
3.3	Vesihuolto	3
3.4	Yhdyskuntarakentaminen	3
3.5	Alueiden kunnossapito	3
3.6	Kuljetukset ja logistiikka	3
3.7	Muu toiminta ja palvelut	3
3.8	Maankäyttö ja kaavoitus	4
3.9	Liikennesuunnittelu	4
4	Tiedotus ja koulutus	4
4.1	Tiedotus	4
4.2	Koulutus	4
5	Kasvatus- ja opetustoiminta	4
5.1	Varhaiskasvatus	4
5.2	Perusopetus	4
5.3	Toisen asteen koulutus ja muu kasvatus- ja opetustoiminta	4
6	Uusiutuvien energialähteiden käyttö ja hiilen sidonta	5
6.1	Uusiutuvien energialähteiden käyttö	5
6.2	Hiilen sidonta	5
7	Alueellinen yhteistyö	5
8	Kolmansien osapuolten energia- ja ilmastotoimien edistäminen	5
9	Muut kestävästä kehitystä edistävät näkökulmat toiminnassa	5
10	Energian tuotanto, siirto ja jakelu	5
11	Vuokra-asunnot, vuokra-asuntoyhteisöt ja asumisoikeusyhtiöt	6
12	Kuntapalveluja tuottavat yhtiöt ja liikelaitokset	6
	Liitetiedostot	6

1 Taustaa

1.1 Sitoumukset, yhteyshenkilöt ja linkittyminen johtamisjärjestelmään

1. Kerro lyhyesti, mitä energia- ja ilmastositoumuksia tmv. kunnalla on. Listaa siinä laajuudessa, mikä kattaa tehtävät toimenpiteet
2. KETS-sopimuksen vastuu-, yhteys- ja mahdollinen raportointihenkilöt
3. Muut kunnan sitoumuksista vastaavat henkilöt
4. Keneltä saa lisätietoja yksiköittäin, voit lisätä listan myös liitteisiin
5. Kuvaa lyhyesti tai lisää liitteisiin kaupungin strategia ja miten energia- ja ilmastoasiat huomioidaan kunnan johtamisjärjestelmässä

1.2 Toimintasuunnitelman laatiminen ja toteutus

1. Kerro lyhyesti toimintasuunnitelman laatimisprosessista ja miten ja kuinka usein se päivitetään ja pidetään ajan tasalla
2. Kerro lyhyesti, miten toimintasuunnitelman toteutusta ja toteutuksen tuloksia seurataan kunnan tasolla ja yksiköittäin
3. Kerro lyhyesti, miten, milloin ja kenelle toimintasuunnitelman toteutuksesta ja tuloksista raportoidaan organisaation sisäisesti

1.3 Energia- ja ilmastotoimien rahoitus

1. Kerro lyhyesti, miten toimintasuunnitelman mukaisten toimenpiteitten rahoitus toteutetaan kunnan tasolla ja yksiköittäin
2. Kerro lyhyesti, hyödyntääkö kunta nk. vaihtoehtoista rahoitusta ja leasingratkaisuja toimenpiteitten toteutukseen

2 Energia- ja ilmastoasiat julkisissa hankinnoissa

- Kerro lyhyesti, miten energia- ja ilmastoasiat huomioidaan kunnan julkisissa hankinnoissa

3 Energia- ja ilmastoasiat kunnan eri toimialoilla

3.1 Rakennukset

1. Kerro lyhyesti, miten uudis- ja korjausrakentamisen sekä rakennusten ylläpidon ja korjausten suunnittelussa huomioidaan energia- ja ilmastoasiat
2. Kerro lyhyesti katselmustoiminnasta ja muista selvityksistä, mitä kunta tekee energiatehokkuuden sekä yleensä energia- ja ilmastoasioiden nykytilan ja parannusehdotusten selvittämiseksi ja miten selvityksissä ilmenneitä kehitystoimia toteutetaan
3. Kerro lyhyesti, miten kulutusseuranta toteutetaan, miten asiakas- ja kuntalaispalautetta kerätään ja miten tietoja hyödynnetään

3.2 Katu- ja ulkovalaistus

1. Kerro lyhyesti, miten katu- ja ulkovalaistuksen rakentamisen ja uudistamisen sekä ylläpidon ja korjausten suunnittelussa huomioidaan energia- ja ilmastoasiat
2. Kerro lyhyesti katselmustoiminnasta ja muista selvityksistä, mitä kunta tekee energiatehokkuuden sekä yleensä energia- ja ilmastoasioiden nykytilan ja parannusehdotusten selvittämiseksi ja miten selvityksissä ilmenneitä kehitystoimia toteutetaan
3. Kerro lyhyesti, miten kulutusseuranta toteutetaan, miten asiakas- ja kuntalaispalautetta kerätään ja miten tietoja hyödynnetään

3.3 Vesihuolto

1. Kerro lyhyesti, miten vesihuollon prosessien (puhdas vesi ja jätevedet; verkosto ja laitokset), prosesseihin liittyvissä uudistustoimien sekä ylläpidon ja korjausten suunnittelussa huomioidaan energia- ja ilmastoasiat
2. Kerro lyhyesti katselmustoiminnasta ja muista selvityksistä, mitä kunta tekee energiatehokkuuden sekä yleensä energia- ja ilmastoasioiden nykytilan ja parannusehdotusten selvittämiseksi ja miten selvityksissä ilmenneitä kehitystoimia toteutetaan
3. Kerro lyhyesti, miten kulutusseuranta toteutetaan, miten asiakas- ja kuntalaispalautetta kerätään ja miten tietoja hyödynnetään

3.4 Yhdyskuntarakentaminen

1. Kerro lyhyesti, miten yhdyskuntarakentamisen suunnittelussa huomioidaan energia- ja ilmastoasiat
2. Kerro lyhyesti selvityksistä, mitä kunta tekee energiatehokkuuden sekä yleensä energia- ja ilmastoasioiden nykytilan ja parannusehdotusten selvittämiseksi ja miten selvityksissä ilmenneitä kehitystoimia toteutetaan
3. Kerro lyhyesti, miten energiankäyttöä ja toiminnan ilmastovaikutuksia seurataan, miten asiakas- tai kuntalaispalautetta kerätään ja miten tietoja hyödynnetään

3.5 Alueiden kunnossapito

1. Kerro lyhyesti, miten alueiden kunnossapidon suunnittelussa huomioidaan energia- ja ilmastoasiat
2. Kerro lyhyesti selvityksistä, mitä kunta tekee energiatehokkuuden sekä yleensä energia- ja ilmastoasioiden nykytilan ja parannusehdotusten selvittämiseksi ja miten selvityksissä ilmenneitä kehitystoimia toteutetaan
3. Kerro lyhyesti, miten energiankäyttöä ja toiminnan ilmastovaikutuksia seurataan, miten asiakas- tai kuntalaispalautetta kerätään ja miten tietoja hyödynnetään

3.6 Kuljetukset ja logistiikka

1. Kerro lyhyesti, miten kuljetusten ja logistiikan suunnittelussa huomioidaan energia- ja ilmastoasiat
2. Kerro lyhyesti katselmustoiminnasta ja muista selvityksistä, mitä kunta tekee energiatehokkuuden sekä yleensä energia- ja ilmastoasioiden nykytilan ja parannusehdotusten selvittämiseksi ja miten selvityksissä ilmenneitä kehitystoimia toteutetaan
3. Kerro lyhyesti, miten kulutusseuranta toteutetaan, miten asiakas- ja kuntalaispalautetta kerätään ja miten tietoja hyödynnetään

3.7 Muu toiminta ja palvelut

1. Kerro lyhyesti, miten kunnan muun toiminnan sekä palveluiden tuottamisen suunnittelussa huomioidaan energia- ja ilmastoasiat

2. Kerro lyhyesti selvityksistä, mitä kunta tekee energiatehokkuuden sekä yleensä energia- ja ilmastoasioiden nykytilan ja parannusehdotusten selvittämiseksi ja miten selvityksissä ilmenneitä kehitystoimia toteutetaan
3. Kerro lyhyesti, miten energiankäyttöä ja toiminnan ilmastovaikutuksia seurataan, miten asiakas- tai kuntalaispalautetta kerätään ja miten tietoja hyödynnetään

3.8 Maankäyttö ja kaavoitus

1. Kerro lyhyesti, miten maankäytössä ja kaavoituksessa huomioidaan energia- ja ilmastoasiat
2. Kerro lyhyesti selvityksistä, mitä kunta tekee tai teettää energiatehokkuuden sekä yleensä energia- ja ilmastoasioiden nykytilan ja parannusehdotusten selvittämiseksi ja miten selvityksissä ilmenneitä kehitystoimia toteutetaan

3.9 Liikennesuunnittelu

1. Kerro lyhyesti, miten liikennesuunnittelussa huomioidaan energia- ja ilmastoasiat
2. Kerro lyhyesti katselmustoiminnasta ja muista selvityksistä, mitä kunta tekee energiatehokkuuden nykytilan ja parannusehdotusten selvittämiseksi ja miten selvityksissä ilmenneitä kehitystoimia toteutetaan

4 Tiedotus ja koulutus

4.1 Tiedotus

- Kerro lyhyesti, miten kunta viestii toimintasuunnitelman toteutuksesta ja tuloksista kunnan omalle henkilöstölle, päättäjille ja kuntalaisille sekä miten se toimii yhteistyössä median kanssa energia- ja ilmastoasioiden viestinnässä

4.2 Koulutus

- Kerro lyhyesti, miten kunta huolehtii siitä, että kunnan henkilöstöllä on riittävä motivaatio ja osaaminen toimia toimintasuunnitelman mukaisesti

5 Kasvatus- ja opetustoiminta

5.1 Varhaiskasvatus

- Kerro lyhyesti, miten energia- ja ilmastoasiat ovat mukana varhaiskasvatuksessa

5.2 Perusopetus

- Kerro lyhyesti, miten energia- ja ilmastoasiat ovat mukana perusopetuksessa

5.3 Toisen asteen koulutus ja muu kasvatus- ja opetustoiminta

- Kerro lyhyesti, miten energia- ja ilmastoasiat ovat mukana toisen asteen koulutuksessa sekä muussa kasvatus- ja opetustoiminnassa

6 Uusiutuvien energialähteiden käyttö ja hiilen sidonta

6.1 Uusiutuvien energialähteiden käyttö

- Kerro lyhyesti, tuottaako kunta energiaa itse hyödyntäen uusiutuvia energialähteitä
- Kerro lyhyesti, ostaako kunta uusiutuvilla energialähteillä tuotettua sähköä tai lämpöä muualta

6.2 Hiilen sidonta

- Kerro lyhyesti, onko kunta tehnyt päätöksiä esim. puurakentamisen tai muun hiiltä sitovan toiminnan edistämiseksi kunnan omassa tai kunnan alueella tapahtuvassa toiminnassa

7 Alueellinen yhteistyö

- Kerro lyhyesti, millaista yhteistyötä kunta tekee energia- ja ilmastotoimien edistämiseksi

8 Kolmansien osapuolten energia- ja ilmastotoimien edistäminen

- Kerro lyhyesti, millaisin toimin kunta edistää kunnan alueella muitten toimijoiden (kuntalaiset, kunnan alueella toimivat yritykset ja organisaatiot) toimesta tapahtuvaa energia- ja ilmastoasioitten toteutusta

9 Muut kestäväää kehitystä edistävät näkökulmat toiminnassa

- Kerro lyhyesti kunnan mahdollisista muista kestäväää kehitystä edistävistä näkökulmista toiminnassa, esim. kestävään kehityksen indikaattoreiden (SDG) hyödyntäminen

10 Energian tuotanto, siirto ja jakelu

- Päästökauppaan kuuluva energian tuotanto, siirto ja jakelu eivät kuulu KETS-sopimukseen, mutta voivat olla osa kunnan tai sen alaisen yhtiön tai liikelaitoksen toimintaa. Kerro siitä lyhyesti tai toiminnasta voi olla myös erillinen liite

11 Vuokra-asunnot, vuokra-asuntoyhteisöt ja asumisoikeusyhtiöt

- Jos kunnalla on yli 500 vuokra-asuntoa, toiminnan pitäisi liittyä omaan vuokra-asunnoille tarkoitettuun VAETS-sopimukseen.
- Kerro lyhyesti kunnan vuokra-asuntotilanteesta ja sen energiatehokkuustyöstä tai liitä siitä oma dokumentti liitteeksi

12 Kuntapalveluja tuottavat yhtiöt ja liikelaitokset

- Kunnan yhtiöt ja liikelaitokset voivat olla osa kunnan sopimusta tai ne voivat solmia oman sopimuksensa. Kerro tilanteesta lyhyesti ja yhtiöt voivat liittää oman energia- ja ilmastotoimiensa toteutuksesta suunnitelman tämän toimintasuunnitelman liitteeksi

Liitetiedostot